

Nr 40.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1932 kl. 2.30 e. m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående förslag till kungörelse angående tillämpning för riket i dess helhet av vissa bestämmelser i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22) m. m. dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 11 mars 1932 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 183, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, begärt riksdagens yttrande över följande vid propositionen fogade

1) F ö r s l a g

till

kungörelse angående tillämpning för riket i dess helhet av vissa bestämmelser i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22).

Härigenom förordnas, att vad i § 13 i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 är stadgat i fråga om maskerad, bal, lekstuga, lindansning, positivspelning eller dylikt, akrobatiska konststycken, konstridning, djurförevisning eller andra med dessa jämförliga tillställningar eller beträffande tillställning, som skall äga rum på gata, torg eller annan allmän plats eller på annat under bar himmel beläget ställe, till vilket allmänheten eljest har obehindrat tillträde, skall tillämpas jämväl beträffande dylikt tillställning å ort, varest vad sålunda är stadgat icke redan är gällande; och tillkommer i förevarande fall landsfiskal enahanda befogenhet, som enligt nämnda paragraf är i fråga om stad tillagd polismyndighet därstädes.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1932.

---

2) **Förslag**

till

kungörelse angående ändrad lydelse av § 30 i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22).

Härigenom förordnas, att § 30 i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 skall i nedan intagna del erhålla följande ändrade lydelse:

§ 30.

Vad i — — — ifrågavarande hänseende.

Kungl. Maj:ts befallningshavande äge jämväl, där omständigheterna därtill föranleda, att, efter vederbörandes hörande, genom beslut, som underställes Kungl. Maj:ts prövning, särskilt förordna, att vad i § 13 är stadgat skall, även i den mån bestämmelserna i samma paragraf icke dessförinnan äro gällande, tillämpas å visst område invid eller i närheten av stad; och tillkommer i förevarande fall landsfiskal enahanda befogenhet, som enligt § 13 är i fråga om stad tillagd polismyndighet därstädes.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1932.

Motioner. I samband med denna proposition har utskottet till behandling förehaft *dels* en inom första kammaren av herr *Frändén* före propositionens avlämnande väckt motion, nr 270, däri motionären hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av sådana föreskrifter, enligt vilka demonstrationståg och därmed jämförliga tillställningar icke få äga rum å landsbygden utan tillstånd av polismyndigheten vid äventyr av böter, *dels ock* en inom andra kammaren av herr *Spångberg m. fl.* väckt motion, nr 511, däri hemstälts, att riksdagen måtte avslå förevarande proposition, samt en inom samma kammare av herr *Pettersson i Hällbacken m. fl.* väckt motion, nr 523, däri hemstälts, att riksdagen måtte förklara sig icke kunna gilla de av Kungl. Maj:t i propositionen framlagda förslagen till kungörelse angående tillämpning för riket i dess helhet av vissa bestämmelser i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868.

I fråga om de skäl, som ligga till grund för förslagen, får utskottet hänvisa till propositionen. Beträffande de skäl, motionärerna anført till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionerna.

Nuvarande lydelsen av §§ 13 och 30 i ordningsstadgan. De i förslagen berörda paragraferna i ordningsstadgan äro för närvarande av följande lydelse:

§ 13.

Var och en, som vill i stad eller å dess område giva offentlig föreställning, såsom skådespel, lindansning, konstridning, förevisa djur, konststycke eller annat dylikt, hålla konsert eller eljest utföra musik, anställa maske-

rad, bal, lekstuga eller andra nöjen, hålla allmänt föredrag, som ej är att hänföra till andaktsövning eller föreläsning vid läroanstalt, hålla allmänt sammanträde eller göra andra tillställningar av vad beskaffenhet som helst, vilka genom allmän tidning, anslag eller annorledes kungöras, eller vartill inträdeskort försäljas eller avgift på ett eller annat sätt från allmänheten fordras, begäres eller mottages, eller till vilka allmänheten eljest har tillträde, skall därom göra anmälan hos polismyndigheten. I fall tillställningen kungöres genom allmän tidning, skall denna anmälan ske före kungörandet och eljest, där så ske kan, minst 24 timmar före tillställningens början. Den, som anmäler tillställningen, vare pliktig, när det av polismyndigheten påfordras, ej mindre att styrka, att den uppgivna lokalen eller platsen blivit av ägaren eller innehavaren upplåten för ändamålet, än även att om tillställningens ändamål och beskaffenhet lämna polismyndigheten de upplysningar, denna äskar för att kunna meddela erforderliga ordningsföreskrifter; allt vid äventyr att tillställningen eljest anses icke vara behörigen anmäld.

Är fråga om maskerad, bal, lekstuga, lindansning, positivspelning eller dylikt, akrobatiska konststycken, konstridning, djurföreläsning eller andra med dessa jämförliga tillställningar, eller skall tillställning äga rum på gata, torg eller annan allmän plats eller på annat under bar himmel beläget ställe, till vilket allmänheten eljest har obehindrat tillträde, då skall polismyndighetens tillstånd avvaktas, och vare förbjudet att, innan tillstånd meddelats, utlämna inträdeskort, fordra, begära eller mottaga avgift.

Den, som gjort anmälan om tillställning, vare sig tillstånd erfordras eller icke, har att ställa sig till efterrättelse de ordningsföreskrifter, som kunna av polismyndigheten meddelas.

Underlåter någon vad här är stadgat, eller försummar ägare eller innehavare av lokal eller plats, som för tillställning kommer att begagnas, att före tillställningens början göra sig förvissad att tillställningen blivit vederbörligen anmäld eller i fall, där sådant erfordras, tillåten, böte från och med 5 till och med 100 kronor.

Där sig visar, att tillställning, som här ovan omförmäles, åsyftar eller innebär något, som strider mot sedlighet eller allmän lag eller föranleder till svårare oordning, äger polismyndigheten att dess förnyande förbjuda. I nu nämnda fall, ävensom då tillställningen utan vederbörlig anmälan eller tillåtelse äger rum eller bland de närvarande uppkommer oordning av svårare beskaffenhet, den där icke genom deltagarnas i densamma avlägsnande kan undanröjas, må sammankomsten av polismyndigheten upplösas; och vare alla de, som å stället sig församlat, pliktiga att, på nämnda myndighets uppmaning, därifrån sig begiva, vid bot från och med 5 till och med 100 kronor för en var, som icke ställer sig sådan uppmaning till efterrättelse.

Polismyndigheten må ock, där sig visar, att lindansning, akrobatiskt konststycke, konstridning, djurföreläsning eller annan med någon av dessa jämförlig tillställning medför uppenbar fara för uppträdandes eller åskådares liv, förbjuda tillställningens förnyande.

I fråga om rätt i vissa fall för utlänning samt i utlandet bosatt svensk undersåte att här i riket giva tillställning, som i denna paragraf avses, så ock i fråga om rätt i vissa fall att giva tillställning, därvid utlänning eller sådan svensk undersåte, som förut nämnts, skall medverka, är särskilt stadgat.

§ 30.

Vad i denna stadga är föreskrivet om stad, gälle även i tillämpliga delar för köping, hamn, fiskläge och annat ställe med större sammanträngd befolkning, då Kungl. Maj:ts befallningshavande, efter vederbörandes hö-

rande, sådant förordnar genom beslut, som skall Kungl. Maj:ts prövning underställas; skolande Kungl. Maj:ts befallningshavande i sammanhang härmed, efter det vederbörande blivit hörda, jämväl underställa Kungl. Maj:ts prövning förslag om vilka styrelser eller myndigheter böra på sådant ställe fullgöra vad som i stad, enligt stadgan, åligger magistrat eller annan lokalmyndighet därstädes, samt om dessa styrelser eller myndigheters sammanställning och vidden av deras befogenhet uti ifrågavarande hänseende.

Kungl. Maj:ts befallningshavande äge jämväl, där omständigheterna därtill föranleda, att, efter vederbörandes hörande, genom beslut, som underställes Kungl. Maj:ts prövning, särskilt förordna, såväl att vad i § 13 är stadgat skall tillämpas å visst område invid eller i närheten av stad, som ock att vad i samma paragraf är stadgat beträffande maskerad, bal, lekstuga, lindansning, positivspelning eller dylikt, akrobatiska konststycken, konstridning, djurförevisning eller andra med dessa jämförliga tillställningar skall tillämpas jämväl å annat område å landet än förut nämnts; och tillkommer i förevarande fall kronofogde eller, där Kungl. Maj:ts befallningshavande så förordnar, länsman enahanda befogenhet, som enligt § 13 är i fråga om stad tillagd polismyndighet därstädes.

Huvudsakliga innebörden av § 13 ordningsstadgan.

Första stycket av § 13 i ordningsstadgan föreskriver för samtliga de i paragrafen åsyftade och i samma stycke närmare angivna offentliga tillställningarna såsom en *allmän regel*, att ingen sådan tillställning må äga rum i stad utan föregången *anmälan* till polismyndigheten.

Denna regel underkastas emellertid i andra stycket av paragrafen för två särskilda grupper av tillställningar undantag i skärpande riktning. Den ena av dessa grupper omfattar »maskerad, bal, lekstuga, lindansning, positivspelning eller dylikt, akrobatiska konststycken, konstridning, djurförevisning eller andra med dessa jämförliga tillställningar» — i det följande gemensamt betecknade såsom *icke-kulturella nöjestillställningar*. Den andra gruppen inbegriper tillställningar, som skola äga rum på gata, torg eller annan allmän plats eller på annat under bar himmel beläget ställe, till vilket allmänheten eljest har obehindrat tillträde — här sammanfattade under beteckningen *tillställningar utomhus*. För båda grupperna föreskrives, att *tillstånd* av polismyndigheten alltid skall inhämtas till tillställningarna i fråga.

Polismyndigheten har alltså först och främst rätt att pröva, huruvida tillstånd till en tillställning, som är att hänföra till någondera av nyssnämnda grupper, bör meddelas eller ej.

Genom paragrafen ha emellertid därutöver tillagts polismyndigheten vissa befogenheter i ytterligare tre hänseenden. För dessa är gemensamt att de ej gälla allenast icke-kulturella nöjestillställningar och tillställningar utomhus utan samtliga de i första stycket av paragrafen omförmälda tillställningar.

Polismyndigheten äger sålunda *meddela* erforderliga *ordningsföreskrifter* för varje tillställning, för vilken fordras anmälan eller tillstånd, med skyldighet för den, som gjort anmälan om tillställningen, att ställa sig föreskrifterna till efter rättelse. För att sätta polismyndigheten i tillfälle att meddela sådana föreskrifter åligger det även den, som gör anmälan, att lämna polismyndigheten de upplysningar angående tillställningens ändamål och beskaffenhet, som polismyndigheten äskar.

Äger tillställning rum utan anmälan eller tillstånd, där så erfordras, äger vidare polismyndigheten befogenhet att *upplösa* tillställningen i fråga, i följd varav alla de, som samlats å stället, äro skyldiga att på polismyndighetens uppmaning bege sig från platsen. Samma befogenhet tillkommer polismyndigheten, där det visar sig, att tillställning, för vars hållande fordras anmälan eller tillstånd, åsyftar eller innebär något, som strider mot sedlighet eller allmän lag, eller föranleder till svårare oordning. Är det fråga om oordning av svårare beskaffenhet bland de vid tillställningen närvarande, erfordras för att polismyndigheten skall äga ingripa med upplösning emellertid ytterligare, att oordningen icke kan undanröjas genom avlägsnande av deltagarna i densamma.

Där det visar sig, att tillställning, för vilken fordras anmälan eller tillstånd, åsyftar eller innebär något, som strider mot sedlighet eller allmän lag eller föranleder till svårare oordning, äger polismyndigheten därjämte *förbjuda* tillställningens *förnyande*. Sistnämnda befogenhet har polismyndigheten jämväl att tillgå, när det visar sig, att lindansning, akrobatiskt konststycke, konstridning, djurförevisning eller annan med någon av dessa jämförlig tillställning medför uppenbar fara för uppträdandes eller åskådares liv.

Paragrafen innehåller slutligen *straffbestämmelser* i första hand för den, som underlåter att i vederbörlig ordning göra anmälan eller inhämta tillstånd, där så erfordras, men vidare även för ägare eller innehavare av lokal eller plats, som för tillställning kommer att begagnas, om ägaren eller innehavaren försummar att före tillställningens början göra sig förvissad, att tillställningen blivit vederbörligen anmäld eller i fall, där sådant erfordras, tillåten, ävensom för den, som icke ställer sig till efterrättelse uppmaning, som i samband med upplösning av sammankomst meddelas av polismyndigheten, att avlägsna sig från platsen. Straffsatsen är i samtliga fall böter från och med 5 till och med 100 kronor.

Nu berörda bestämmelser kunna jämlikt § 30 i ordningsstadgan även för närvarande i viss utsträckning bliva tillämpliga jämväl på *landsbygden*.

Så kan till en början bliva fallet, där länsstyrelse i enlighet med första stycket i sistnämnda paragraf förordnar, att vad i stadgan är föreskrivet för stad i tillämpliga delar skall gälla även för *köping, hamn, fiskläge och annat ställe med större sammanträngd befolkning*. Genom ett sådant förordnande blir följaktligen principiellt *ordningsstadgan i dess helhet*, § 13 inbegripen, gällande i orten.

Jämlikt andra stycket i samma paragraf äger länsstyrelse vidare för *område invid eller i närheten av stad* förordna, att *vad i § 13 är stadgat* skall tillämpas även å sådant område. Vid ett förordnande av sistnämnda innehåll skola å området ifråga tillämpas såväl ovan återgivna bestämmelser om anmälan m. m. angående tillställningar i stad i allmänhet som de bestämmelser angående tillstånd, som gälla för icke-kulturella nöjeställningar och tillställningar utomhus i stad.

Andra stycket av § 30 i ordningsstadgan inrymmer slutligen länsstyrelse befogenhet förordna, att *vad i § 13 är stadgat beträffande icke-kulturella nöjes-*

Huvudsakliga innebörden av § 30 ordningsstadgan.

tillställningar skall tillämpas jämväl å *annat område* å landet än förut nämnts.

I samtliga nu angivna fall skall Konungens befallningshavande före beslutens meddelande höra vederbörande. För att bliva gällande skola besluten där-
efter underställas Kungl. Maj:ts prövning.

*Kommunala
ordnings-
stadgor.*

Oavsett huruvida den allmänna ordningsstadgan enligt § 30 förklarats för viss ort helt eller delvis gällande, kunna å landet särskilda kommunala ordningsstadgor vara gällande.

I 3 § i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse på landet uttalas bl. a., att kommunen själv äger att, efter vad i lagen närmare bestämmes, vårda sina gemensamma ordningsangelägenheter, såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annan. Enligt 6 § i samma lag äger kommunen att för överträdelse av de kommunalstadgar, som kommunen kan finna skäl att uppgöra till främjande av sedlighet samt ordning och säkerhet inom kommunen, i samma stadgar bestämma böter från och med 5 till och med 100 kronor. För att av kommunen fattade beslut, som äro ämnade att tillämpas såsom kommunalstadgar i angivna avseenden, skola bliva gällande fordras enligt 80 § uti ifrågavarande lag länsstyrelsens godkännande. Besluten skola antingen oförändrat fastställas eller ogillas.

Angående omfattningen av de bestämmelser, som kommunerna enligt rege-
ringsrättens praxis ansetts kunna meddela i berörda avseenden, lämnas i pro-
positionen en närmare redogörelse (sid. 8—9).

*Lands-
hövdingein-
struktionen.*

Här må slutligen erinras om den länsstyrelserna tillkommande befogenheten att för särskilda fall i ordningens och säkerheten intresse stadga erforderliga viten m. m. I landshövdingeinstruktionen den 10 november 1855 stadgades i § 10, att Konungens befallningshavande utövade högsta polismyndigheten i länet och därför borde hava omsorgsfull vård därå, att allmän ordning och säkerhet upprätthölles, samt, i händelse däremot skulle brytas, vidtaga erforderliga åtgärder, ävensom i övrigt tillse, att begångna brott bleve i laga ordning beivrade, samt att Konungens befallningshavande ägde att för handhavande därav uti sådana fall, där ansvar icke vore i lag bestämt, stadga erforderliga viten. Genom övergångsstadgande vid landshövdingeinstruktionen den 12 april 1918 förordnades, att nyssnämnda paragraf i vad den innefattade befogenhet för länsstyrelse att i angivna fall stadga erforderliga viten skulle tills vidare äga tillämpning.

*Förslagens
huvudsak-
liga inne-
börd.*

Utskottet får härefter lämna en kortfattad framställning över huvudsakliga innebörden av föreliggande förslag, för vilkas tillkomst i propositionen lämnas en utförlig redogörelse (sid. 9—20 och 28—50).

Vad först angår *förslaget till kungörelse angående tillämpning för riket i dess helhet av vissa bestämmelser i ordningsstadgan* skulle därigenom till en början de i § 13 andra stycket i stadgan meddelade bestämmelserna om *tillstånd* av polismyndigheten till *icke-kulturella nöjestillställningar* och *tillställningar utomhus* bliva tillämpliga å samtliga orter, där de icke förut varit gällande.

Likaså skulle övriga i § 13 i ordningsstadgan meddelade bestämmelser, i den mån de röra icke-kulturella nöjestillställningar och tillställningar utomhus, bliva tillämpliga å varje ort i riket. Utöver befogenheten att pröva huruvida tillstånd skall meddelas eller ej komme alltså polismyndigheten beträffande nämnda två grupper av tillställningar att å landet liksom i stad äga meddela erforderliga ordningsföreskrifter, upplösa tillställning i vissa ovan angivna fall samt förbjuda tillställnings förnyande i likaledes ovan närmare angivna fall. Vid underlåtenhet att ställa sig i förslaget ifrågavarande bestämmelser till efterrättelse skulle samma straffbestämmelser, som gälla för stad, komma att tillämpas.

Det bör anmärkas, att någon utvidgning av det nuvarande tillämplighetsområdet för bestämmelserna i § 13 i fråga om tillställningar, som endast behöva anmälas — d. v. s. andra tillställningar än icke-kulturella nöjestillställningar och tillställningar utomhus — ej är föreslagen.

Vidkommande härefter *förslaget till kungörelse angående ändrad lydelse av § 30 i ordningsstadgan* har förut framhållits att länsstyrelse för närvarande enligt sistnämnda paragraf har möjlighet att meddela förordnanden av tre olika slag, nämligen *att* ordningsstadgan i dess helhet skall gälla för köping, hamn, fiskläge och annat ställe med större sammanträngd befolkning, *att* vad i § 13 är stadgat skall tillämpas å område invid eller i närheten av stad, *eller att* allenast vad i § 13 är stadgat beträffande icke-kulturella nöjestillställningar skall tillämpas å annat område å landet än förut nämnts. Genom förslaget till kungörelse angående tillämpningen för riket i dess helhet av bestämmelserna i ordningsstadgan rörande icke-kulturella nöjestillställningar och tillställningar utomhus skulle ett förordnande av allenast sistnämnda innebörd hädanefter bliva betydelselöst. Med anledning härav föreslås, jämte en mindre redaktionell jämkning, sådan ändring i § 30, att den del av andra stycket, som handlar om dylikt förordnande, uteslutes.

Utskottet har vid granskning av förslagen icke funnit anledning till anmärkning mot desamma och får alltså hemställa, *Utskottet.*

A) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen icke haft något att erinra mot de framlagda förslagen;

B) att de i ämnet väckta motionerna må anses besvarade genom utskottets hemställan under A).

Stockholm den 9 maj 1932.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Akerman*, *Klefbeck**, *Bissmark*, *Norling**, *Öhman*, *Jonsson* i Lycksele och *Julin*;

från andra kammaren: herrar *Nilsson* i Antnäs*, *Olsson* i Rimforsa, *Christenson* och *Sjögren**, fru *Östlund* samt herrar *Olsson* i Mellerud*, *Jonsson* i Risinge och *Grapenson**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Akerman*, *Klefbeck*, *Norling* och *Sjögren*, fru *Östlund* samt herr *Olsson* i Mellerud, vilka anfört:

»Den genom propositionen föreslagna lagstiftningen vill, i likhet med en av riksdagen år 1926 avvisad motion, till hela landsbygden utsträcka de nu allenast för städer och vissa därmed jämförliga orter gällande bestämmelserna därom att politiska möten och åtskilliga andra allmänna sammankomster ävensom demonstrationståg icke må utan polismyndighetens tillstånd äga rum på gata, torg eller annan allmän plats eller på annat under bar himmel beläget ställe, till vilket allmänheten eljest har obehindrat tillträde.

Propositionen säger sig därjämte vilja skapa bättre ordning i fråga om vissa nöjeställningar å landsbygden. På denna detalj skola vi icke närmare ingå än att vi, utan att underskatta betydelsen av ett sunt nöjesliv, hålla före att hithörande förhållanden lämpligast, såsom även Svenska landskommunernas förbund i avgivet yttrande föreslagit, ordnas genom kommunala ordningsstadgar.

I övrigt erinras om följande: Man har i propositionen, med hänsyn därtill att den viktiga frågan om församlingsfriheten, efter behandling av tillkallade sakkunniga, ligger under Kungl. Maj:ts prövning, varit angelägen framhålla att den nu ifrågasatta bestämmelsen beträffande allmänna sammankomster har till syfte allenast att fastställa huruvida och under vilka villkor allmän väg eller plats må å landsbygden tagas i anspråk för politiska möten med mera. Det ligger dock i öppen dag att vad som här föreslås är ett allvarligt ingrepp i församlingsfriheten och därtill bär klasslagens alla särmärken. Genom sakens egen natur kommer mötesfriheten att hindras eller försvåras för alla de många som icke hava en tumsbredd egen jord att stå på utan äro för sina sammankomster hänvisade till landsvägen eller annan allmän plats, medan åter de besittande klasserna, i fall de skulle reagera mot att söka landsfiskalens tillstånd till en sammankomst, alltid kunna fritt hålla möten på sina egendomar. Att på landsbygden med dess större avstånd stora praktiska svårigheter måste möta vid inhämtande av landsfiskalens tillstånd är uppenbart. Redan en föreskrift om en enkel anmälan skulle bliva ett onö-

dig tvång och jämväl lägga hinder i vägen mot många möten — politiska, nykterhets-, välgörenhets-, ungdoms-, hembygds-, frireligiösa etc. — som icke tillräckligt långt i förväg planerats.

I propositionen framhålles även, att så gott som samtliga länsstyrelser tillstyrkt lagförslaget. Det är väl dock självklart att myndigheter, som hava till sin förmämsta uppgift att upprätthålla den yttre ordningen, icke ställa sig avvisande mot ytterligare ordningsföreskrifter, som man vill ställa till deras förfogande. En helt annan mening än den polismyndigheterna omfattat har emellertid uttalats av landskommunernas förbund, som, under erinran om den lagstiftningsrätt kommunerna enligt kommunallagen äga beträffande ordningsstadgar, på det kraftigaste varnat mot den föreslagna lagstiftningen, varigenom enligt förbundets åsikt landsbygden komme att underordnas ett fullständigt polisvälde.

Ingen kan med fog säga, att församlingsfriheten icke hos oss begagnats på ett lojalt sätt. Det folk, som så värdigt genomkämpade 1909 års stora arbetsinställelse, har icke gjort sig förtjänt av en lagstiftning sådan som den nu föreslagna. För övrigt må de, som ständigt ropa på ordning och polis, besinna att upprätthållandet av den yttre rent mekaniska ordningen båtar föga om icke själva samhällsordningen är sådan, att folkets stora flertal känner sig tillfreds.

För övrigt vill det synas som vore tidpunkten mindre väl vald för upptagande till parlamentarisk behandling av en så ömtålig fråga som mötesfriheten. Vissa på sista tiden inträffade händelser hava ytterligare skärpt den rådande motsättningen mellan de skilda befolkningsgrupperna, mellan de s. k. borgerliga, å ena sidan, och de kroppsarbetande klasserna å den andra. Ingendera sidan förstår den andras syn på läget, och från arbetarhåll har jämväl med styrka gjorts gällande att icke blott verkställande makten utan även domstolarna visat större förståelse för de besittande klassernas åskådning än för de egendomslösas synpunkter. Under sådana förhållanden måste det betecknas som olyckligt att nu öka dagens stridsfrågor genom att på en genom arbetslöshet pinad arbetarbefolkning lägga ytterligare en klasslag.

På grund av det anförda få vi hemställa,

A) att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen vid granskning av föreliggande förslag funnit, att den föreslagna lagstiftningen icke bör äga rum;

B) att de i ämnet väckta motionerna måtte anses besvarade genom den under A) gjorda hemställan.»